

N:o 56.

Af Herr **A. Bäckström**: *Om ändringar i tulltaxan.*

Af Kommers-kollegii berättelse för 1876 rörande utrikes handel (hur den utfallit 1877 och 1878 har jag ej sett någon uppgift) finner man att införsel öfverstigit utförsel i värde under de tio åren 1867—1876 med icke mindre än 324 millioner 35 tusen kronor, hvaraf för de 4 åren 1873—1876 belöper sig 248 millioner 653,000 kronor.

Resonnerar man med åtskillige financierer om hur det kan bära sig i längden med en stat, som har så enorma utgifter öfver inkomster så kan man få till svar, hvad gör det att sådan handelsbalans finnes, vi hafva ju nya jernvägar, nya fabriker och jernverk af allehanda slag som fullt motsvara denna balans i värde och Sverige är ej fattigare för det. Om nu detta kan medgifvas i viss mån vara sant, så följer icke deraf, efter mitt förmenande, att det är klokt handladt, att på detta rastlösa sätt bygga af idel lånta penningar, ty om, som nu redan inträffat, man på alla dessa jernvägar icke har något att föra som betäcker trafikkostnaden och lemna ränta och amortering å byggnadslånen, eller man med allt hvad som kan tillverkas i alla dessa nybyggda fabriker och jernverk icke finner tillräckligt med afnämare, hvarken inom eller utom fäderneslandet, då är spekulatjonen förfelad och leder sina upphofs män och egare till ruin och undergång, hvarigenom ock det allmänna lider.

Det hjälper då icke att man genom aktieteckning dels frivilligt dels tvunget genom kommunalstämmor och landsting, kanske ibland med någon hårdragen tolkning af lagarna, skuldsatt län, städer och socknar och måhända ibland mot 9-tiondelars protest af de skattdragande, efter hufvudtal räknadt, hvilket skett endast på grund af några fyrk-talsegares röstöfvervigt, som förespeglat sig och andra stor vinst och

en ljus framtid. Icke heller hjälper den beprisade fria handel, som dragit bondpojkar och drängar från plogen in i handelns äfventyrliga hvirfvel och der de flesta ruinerat sig sjelfve och andra, och resten, som skytt kroppsarbets-oket, öfversvämmar landet som gårdfarihandlande, till föga fromma, jag vågar påstå det, hvarken för landet eller städerna.

Genom sådant tillvägagående och system kan det vara förklarligt att importen kunnat på 10 år öfverstiga den icke ringa exporten med mer än 320 millioner kronor, då dertill kommit privatbanks- och hypoteksväsendet, som kunnat med sin vexelverkan understödja det rastlösa framåtrusandet så länge kredit fans och säkerhet kunde presteras, och allt har gått som en dans intilldess krediten sade stopp.

Under denna s. k. gyllene tid, då allt visade rörlighet och lif var det som riket gjorde denna handelsbalans och städerna förpaktade bränvinsförsäljningsafgiften såsom värn mot sin skuldsättning genom bildande af bolag som skulle befrämja nykterheten; men tänk om allmän absolut nykterhet inträdde eller försäljningsafgiften dem fräntogs, vore då fara för undergång? Under samma gyllene tid var det ock som staten hade stora inkomster i tullmedel och annat, så att millioner kronor öfverskott i statskassan uppstodo, hvilka öfverskott ofta nog blifvit mindre nödigt använda.

Man fann då ej nödigt spara något till sämre tider, medan man sannolikt aldrig trodde de skulle komma. Nu hafva de dock kommit, och som ej varit oväntadt för den sansade och lugne betraktaren. Nu får man höra från alla landets kanter, oaktadt all den onekligen dyrbara egendom i jernvägar och annat som tillkommit, stort ekonomiskt betryck och penningeförlägenhet. Statskassan har blifvit smittad af samma sjuka. Penningebrist råder äfven der. Statskassans styresman föreslår Riksdagen såsom bot för denna sjuka att höja beskattning på spritdrycker, kaffe, socker och tobak, men hvad spritdrycker beträffar, så har härtill vid hvarje förhöjd beskattning deraf, åtminstone icke offentligt varit skälet att förstärka statskassan utan en förminskning af den i många afseenden förderfliga varan. Nu deremot gäller den förhöjda beskattningen en förhöjd statsinkomst, men icke någon förminskning i varans förbrukande. Väl påräknas 10 procent minskad förbrukning som följd af den högre beskattningen, men sådan minskning måste inträffa äfven utan högre skatt, då penningar ej finnas för konsumenten och på kredit fås den icke. Det är således, efter min tanke, en högst vanskligh sak att tänka sig förstärka statskassan med 4 à 5 millioner genom förhöjd beskattning på denna vara, ty sannolikt är, att denna förhöjning i skatt i förening med den allmänna penningebristen skall i det närmaste reducera till noll den påräknade kassainkomsten, som

kanske vore det lyckligaste för landet, men då vore ock det pekuniära ändamålet med förhöjningen förfeladt. Det kan dessutom sättas i tvifvelsmål huruvida det vore klokt och ändamålsenligt att nu så betydligt höja tillverkningsafgiften, då en komité är nedsatt för att uppgöra förslag till lagar i afseende för framtida ordnande af spritvarors tillverkning och försäljning, innan resultatet af denna komité's arbeten blir tillgängligt.

Kaffe drager redan öfver 14 procent tull af tullvärdet och harnumera blifvit förnödenhetsvara för den allra fattigaste och är den enda öfverflödsdryck, om man så kan och vill kalla den, som den fattige kan bestå sig. Socker kan väl mindre begagnas af de mindre bemedlade, men drager redan omkring 40 procent tull af dess värde så attfrån densidan sedt kan sättas i fråga om skäl finnes för dess förhöjande; sammaledes är det med tobak som ock redan drager omkring 45 $\frac{1}{2}$ procent tull af tullvärdet och dessutom ingår uti de fattigastes förnödenhetsvaror.

Af dessa skäl finner jag betänkligt förhöja beskattning å dessa varor.

Mer skäligt finner jag att tullen å silke förhöjes, hvilket 1876 infördes, oberäknadt halvesiden, samt plys m. m. för 4,407,479 kronors tullvärde mot en tull af 200,226 kronor eller endast omkring 4 $\frac{1}{2}$ procent af tullvärdet.

Jag finner orimligt att denna vara som nästan uteslutande begagnas af de förmögnare skall få införas för så låg tull och anser att den minst bör bära lika hög tull som kaffe i förhållande till varans värde då staten kunde deraf få en ökad inkomst af omkring 4 å 500,000 kronor.

1876 har införts viner af till och med 21 procent alkoholhalt på fastager för 1,418,292 kronor som dragit en tull af omkring 33 $\frac{1}{2}$ procent af värdet, och på buteljer för ett värde af 1,096,229 kronor, hvarå endast omkring 10 procent af tullvärdet betalats i tull. Viner öfver 21 procent alkoholhalt draga på fastager omkring 60 procent och på buteljer omkring 35 procent tull af dess beräknade tullvärde.

Anmärkningsvärdt förefaller det att viner på buteljer skola draga, de svagare $\frac{2}{3}$ delar lägre tull än de som införas på fastager och de starkare på buteljer nära hälften mindre än dem som intagas på fastager, allt beräknadt efter varans tullvärde. Och likväl kan tagas för gifvet att det på buteljer intagna konsumeras mest af de förmögnare folken i samhället.

Då nu spritvaror i allmänhet draga införseltull af omkring 75 procent af varans värde vet jag ej hvarför icke viner af alla slag kunde beläggas med samma införseltull i förhållande till sitt värde. Jag tror det blir svårt kanske omöjligt bevisa att viner äro någon mer

nödvändighetsvara än hvilken annan sprit-dryck som helst. Ruset kan fås så väl af viner som af så kallade spritdrycker. Den enda skilnaden är att af det förra behöfs större qvantitet och tär mer på kassan.

På grund häraf vågar jag föreslå,

att silke, alla slag, belägges med en införseltull af minst 15 procent af dess beräknade tullvärde och att viner, alla slag, åsättas samma införseltull, som spritdrycker nu hafva i förhållande till varornas värden, samt att i öfvervägande må tagas huruvida icke ost kunde åsättas en lämplig införseltull liksom i Norge och Danmark eger rum.

Om remiss till Bevilhings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1879.

A. Bäckström.

Rättelse

*uti motionen N:o 2 i Andra Kammaren:
sid. 7, rad. 19 nedifr. står: kan läs: han*